

ดีบี ยอด เรียบ แต่แรงแ

DB Yord เป็นฟอนต์ดีสเพลย์ไทยซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากฟอนต์อักษรลาติน sans serif แบบที่มีน้ำหนักเส้นกึ่งสม่ำเสมอ.

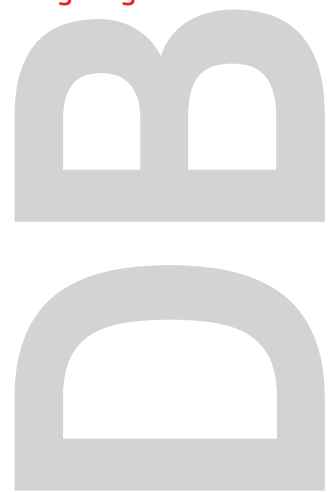
To add a measure of visual interest to the even-weight sans serif type, some designers would choose to bevel the ends of verticals. This device has been employed to a great success in the Apex New face.

From Apex New Medium a Thai counterpart font, DB Yord, is derived. In DB Yord, the bottom horizontals have more curvatures in order to make certain letters — such as u and u — more readable. The beveling of the tail ends in letters ช and ช, — done to good results in the medium weight — is impractical on the thinner strokes of the regular and light weights. For these weights, the tail segments are rendered as even-weight verticals instead.

The word “Yord” means an apex, or “fabulous” or “cool” in slang usage.

ฟอนต์ฝรั่งกลุ่ม sans serif (ไม่มีขา) ที่มีน้ำหนักแบบสม่ำเสมอ นั้นมีพัฒนาการมายาวนานจนแทบจะหมดมุขเลยก็ว่าได้. ตัวอย่างที่ลงขั้นเทพไปแล้ว ได้แก่ พวกกลมเกลี้ยงอย่าง Futura, พวกทรงสี่เหลี่ยมมุมมนแบบ Eurostile, หรือพวกเรียบง่ายดูกลางๆ อย่าง Helvetica เป็นต้น. การจะออกแบบอะไรให้มีบุคลิกดีไปจากนี้โดยที่คนยังอ่านได้สบาย ไม่ซัดเคืองตาจึงเป็นเรื่องยากขึ้นเรื่อยๆ ทว่ายังคงท้าทายนักออกแบบตัวพิมพ์มืออาชีพเสมอ.

นอกจาก FF Meta (ฟอนต์ต้นแบบของ DB Moment) ที่สามารถซ่อนความประณีตพิถีพิถันด้วยปลายเส้นแนวตั้งที่ตัดเฉียงและบิดเบนเล็กน้อยแล้ว ยังมีฟอนต์อีกกลุ่มหนึ่งที่หันมาตัดแต่งน้ำหนักเส้นแบบสม่ำเสมอที่เคยพบในฟอนต์มาตรฐานทั่วไป ให้นำหนักเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลวัตร. Apex New ถือเป็นตัวอย่างที่ดีของความสำเร็นี้.

ถ้าลองพิจารณาตัวพิมพ์เล็กของ Apex New เราจะพบเห็นการบีบเส้นล่างของตัว u จากเส้นโค้งเป็นเหลี่ยมกลมตรงโดยมีมุมยกจากเส้นฐานเพียงเล็กน้อยคล้ายปีกนก (พบได้ในตัว m, n และ h เช่นกัน). เราจะสังเกตเห็นการบากเส้นตรงเล็กๆ น้อยๆกระจายอยู่ทั้งในแนวตั้งและแนวระดับ, แนวตั้งได้แก่ที่หัวเส้นหน้าของ n, p และที่ปลายล่างเส้นหลังของ d, u, ส่วนแนวระดับได้แก่รอยบากที่ด้านหลังขีดตัว f, t ที่คล้ายภาพตัดขวาง (cross section) ของปีกเครื่องบิน. เมื่อรวมรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ทั้งหมดเข้าด้วยกันแล้ว มีผลทำให้แบบตัวพิมพ์ที่ดูเรียบๆ ชุดนี้สามารถเผยบุคลิกแห่งความทะเยอทะยานออกมาได้อย่างมีระดับทีเดียว. การจะออกแบบฟอนต์ไทยให้เทียบเคียง Apex New จึงเป็นเรื่องค่อนข้างยาก จะกระทำโดยผลิผลลามไม่ได้. กับดักที่ซ่อนอยู่หลังความงามคือความกำกวม. ตัว u ของ Apex New นั้นมีเส้นที่ฐานค่อนข้างแบนกว่าฟอนต์ปรกติทั่วไปอย่าง Helvetica แม้เส้นหลังจะบากด้านในออกก็จริงพื้นที่ว่างใต้ออยหยักยังคงมีน้อยมากเกินกว่าที่จะเอามาทำเป็นตัว n คือๆ เพราะยิ่งถูกใช้ในขนาดเล็กลงเท่าไร ตัว n, บรวมทั้ง ม (ที่ได้จากการกลับด้านตัว n) จะดูกำกวมแยกออกจากกันยากขึ้นทุกที. ส่วนการบากเส้นให้เป็นเหลี่ยมซึ่งเป็นเสน่ห์เฉพาะตัวของ Apex New นั้น ก็ต้องพิจารณาใช้กับอักษรไทยอย่างมีสติไม่พรั้งเพราะจรรยาบรรณเดิมของ Apex New ไม่ได้ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงการสามารถจินตนาการกลับไปสู่วิธีเขียนอักษรไทยมาตรฐานได้ด้วย.

ถึง Apex New ทั้งชุดจะมีหลายน้ำหนักก็ตาม แต่ตัวที่บ่งบอกบุคลิกได้ชัดเจนที่สุดคือน้ำหนัก Medium ซึ่งการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักเส้น (ด้วยการบีบหรือบาก) สามารถสังเกตได้ง่ายสุด ผมจึงเลือกที่จะทำตัวอักษรไทยจาก Apex New Medium เป็นน้ำหนักแรก. คำว่า Apex New แปลว่ายอดแหลมสูง (เช่น ยอดอนุสาวรีย์ชัยฯ) ผมเลยให้ชื่อฟอนต์ไทยน้ำหนักแรกตัวนี้ว่า DB Yord Medium. สิ่งสำคัญสิ่งแรกที่ต้องทำคือการนำตัว u ของ Apex New Medium มาปรับเส้นล่างยกให้สูงขึ้นเพื่อทำเป็นตัว n (มีผลทำให้อักษรลาติน u ใน DB Yord Medium ต้องปรับตามไปด้วยเล็กน้อยเพื่อให้เข้ากับชุดอักษรไทย). เมื่อพลิก n กลับด้านตามแนวระดับก็จะได้ทั้ง m และ n ที่ไม่สับสนกับ b ดังที่กล่าวมาแล้ว. การบากเส้นตรงให้ส่วนเฉียงคล้ายเส้นหักโค้งนั้น ถือเป็นลูกเล่นสำคัญที่กระจายอยู่ในหลายตัวอักษร คั้งนี้ หัวของตัว ค, จ ที่เป็นเส้นขีดกลางแนวนอนถูกบากส่วนบนทิ้งไป. มันสามารถแทนทิศทางของเส้นเสมือนว่าเริ่มเขียนจากหัวแล้วโค้งลงมาบรรจบกับเส้นตั้ง.

หางของตัวประเภทหางเฉียงโค้ง ไม่ว่าจะเป็น ส, ช ฯลฯ หางรูปเส้นขีดสั้นๆ ในแนวตั้งถูกบากให้สอบเข้าหาเส้นหลังนั้นเป็นการลดรูปวิธีเขียนแบบมาตรฐาน คือจากเส้นบนโค้งออกหลังขึ้นไป.

ตัว ห ส่วนขมวดม้วนของมันสามารถนำลูกเล่นของหาง ส มาใช้ได้เช่นกัน เพราะรอยบากสามารถแทนเส้นที่เขียนเฉียงขึ้นไปหักโค้ง เพื่อขมวดม้วนลงมาเส้นหลังได้.

เส้นกลางของ ล แทนที่จะพุ่งชนเส้นหลังให้ได้ฉาก (แบบตัว ล ของ Apex New) กลับบากส่วนปลายลงให้ดูเสมือนโค้งลงฐานแบบวิธีเขียน ล มาตรฐาน. เครื่องหมาย ฯ ซึ่งใช้ร่วมกับ ล ในรูป ฯลฯ ใช้วิธีการบากด้วยเหตุผลเดียวกับ ล ทำให้เข้ากันได้ดี.

ส่วนหยักของ ฎ, ฏ ใช้วิธีบากเส้นแนวนอนให้เหลาออกไปทางหลัง แทนเส้นหยักแบบเดิมๆ ได้.

หางตัว ษ ลอกการบากแบบขีดตัว f, t ของ Apex New มาใช้โดยตรง เพราะดูเข้าคามีระดับกว่าไปตัดด้านหางแบบพวกไม่มีหันอากาศ หรือวรรณยุกต์โท, ครี.

ปากตัว ก และสมาชิกตัวคล้ายที่มีอยู่มาก ต้องใช้วิธีบากทั้งปลายบนเส้นหน้า (บากแนวเฉียง) และปลายหน้าเส้นโค้งบน (บากล่างเป็นแนวนอน) เพื่อเปิดปากให้เห็นชัด.

กขคคคขจจจจจจจจจจจจจจจจจจจจ
 กขคคคขจจจจจจจจจจจจจจจจจจจจ
 กขคคคขจจจจจจจจจจจจจจจจจจจจ
 กขคคคขจจจจจจจจจจจจจจจจจจจจ
 กขคคคขจจจจจจจจจจจจจจจจจจจจ

DB Yord (Light, Regular, Medium, Bold, Black)

อักษรบางตัวใช้วิธีเปลี่ยนน้ำหนักเส้นให้สอดคล้องกัน
 กว่าปรกติเล็กน้อย (แบบเส้นล่างตัว u ของ Apex New)
 เช่นรอยหยักของ ต (และ ผ ที่ได้จากการพลิก ต ตามแนว
 ตั้งขึ้นมา), พ ใช้วิธีลดน้ำหนักเส้นหยักตรงจุดบรรจบเพื่อคุม
 สไตล์และลดจุดซ้ำข้ามของอักษรไปในตัว. รอยหยักของ ย
 ก็เช่นกัน นอกจากจุดบรรจบเส้นจะบางกว่าปรกติแล้ว
 สังเกตให้คิจะเห็นส่วนหยักเข้าเป็นโค้งเข้าหาเส้นแนวนอน
 แต่หยักออกจะเป็นเส้นเฉียงก่อนเข้าโค้งหาเส้นล่าง
 (เป็นลักษณะพิเศษของ ย ในฟอนต์ตระกูล DB เช่น
 DB Adman, DB Komol).

อักษรหลายตัว เช่น ข, ค, ร, ว ไม่มีการบากการ
 บีบเส้นคล้ายเหรียญใดๆ เลย แต่ยังคงกลมกลืนกันได้ด้วยอาศัย
 'ลักษณะร่อง' ที่แอบแฝงอยู่ใน Apex New มาใช้ กล่าวคือ
 ตัวที่โครงอยู่ในรูปกลมรี ไม่ว่าจะ o, c, e จะไม่กลมรี
 เสียทีเดียว พิจารณาให้คิจะแบนเล็กน้อยในแนวนอน
 (เส้นบน-ล่าง) และปลายเส้นโค้งในแนวนอนจะถูกตัดในแนว
 คิ่งเสมอ. ตัวเลขไทยทั้ง ๐, ๑, ๒, ๓, ๔ ก็ออกแบบโดย
 อิงลักษณะร่องของ Apex New นี้.

ผมเคยตั้งคำถามว่า "ทำไมฟอนต์ไทยเสมือนโรมัน
 ทั้งหลายถึงต้องเอาตัวพิมพ์เล็ก n ของฝรั่งมาใช้เป็น ท
 ของไทยให้อ่านยากไปเปล่าๆ?" เลยลองทำฟอนต์ DB Gill
 Siam ด้วย ท แบบ N ในกระจกแทน. มีคนเอาฟอนต์นี้
 ไปใช้พิมพ์แผนที่ขนาดเล็กมากในโฆษณาสังหาริมทรัพย์
 ปรากฏว่ามันอ่านสบายมากเลย. ประสบการณ์นี้ทำให้ผม
 ตัดสินใจเอา ท ที่ออกแบบเสร็จแล้วมาดัดแปลง โดยร้อย
 หัวหยัก (ที่ได้มาจากตัว r ของ Apex New) ออก แล้วเติม
 เส้นตรงคือๆ ให้เป็น ท ตัวหลัก. ส่วนใครที่อยากได้ ท เท่ๆ
 แต่อ่านยากแบบเดิมก็มีตัวเลือกให้เลือกไปใช้ได้
 โดยคลิกเลือกจาก 'Type → Glyph'.

การขยายสมาชิกจาก DB Yord Medium ออกไปนั้น
 มีปัญหาที่ต้องแก้ไขเมื่อลดน้ำหนักลงไปเป็น Regular และ
 Light. อักษรบางตัวเช่น ช, ห เมื่อเส้นบางลงพบว่าไม่สามารถ
 ใช้แค่รอยบากแทนการหยักหรือหักโค้งแบบใน Medium,
 Bold และ Black ได้ (รอยหยักของ ช คู่มิไม่เป็น ช และตัว
 ห ก็ดูพิลึกเกิน) จึงแก้ไขด้วยการเปลี่ยนเป็นเส้นหักซัดๆ
 แทนรอยบากเฉียงเดิม.

ท ไทยแท้
 ท อัลเทอร์เนท

ทททททททททททททททททททท ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙
 ทททททททททททททททททททท ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙
 ทททททททททททททททททททท ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙
 ทททททททททททททททททททท ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙
 ทททททททททททททททททททท ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙

DB Yord
 ก็เหมือนอวกาศยาน
 ที่ออกแบบขึ้นด้วยหลัก
 อวกาศพลศาสตร์ล้วนๆ
 เพื่อให้มันแหวกอากาศไปได้ดี
 ทะยานไปได้สูง
 รูปลักษณ์จึงดูเรียบๆ
 ไม่ได้ปรุงแต่งให้หวือหวา
 ะไรมาก

abcdefghijklmnopqrstvwxyz
 abcdefghijklmnopqrstvwxyz

Apex New Medium/Italic

abcdefghijklmnopqrstvwxyz
 abcdefghijklmnopqrstvwxyz

DB Yord Medium/Italic

ชุดอักษรลาตินของ DB Yord นั้นมีขนาดและสัดส่วน
 แตกต่างไปจาก Apex New เล็กน้อย. นอกจากนั้นรูปอักษร
 บางตัวยังถูกตีความใหม่ให้ต่างออกไปตามชุดอักษรไทย
 นั่นคือ 'เรียบ แต่แรง' ตัวอย่างเช่นอักษร g แทนที่จะเป็น g
 (มีหูแบบฟอนต์ serif ทั่วๆ ไป) ซึ่งคู่ก่อนข้างอนุรักษนิยม ผม
 กลับเลือกที่จะให้มันดูเรียบง่ายเป็น g คล้ายของ Helvetica.
 หรือในชุดตัวเอน (italic) แทนที่จะเป็น y โค้งหวานแบบ
 Apex New ผมกลับชอบ y ที่ประกอบขึ้นด้วยเส้นเฉียง
 2 เส้นเรียบๆ อย่าง Helvetica ซึ่งดูเค็ดขาดชัดเจนกว่า.
 ถ้าพิมพ์คำว่า Dynamic เปรียบเทียบกับกันดูระหว่าง 2 ฟอนต์
 จะพบว่า DB Yord แรงกว่า Apex New เพราะตัว y ของ
 ภูเขาอด ดูเข้มแข็งกว่า แม่เอ นั่นเอง.

DB Yord ทั้ง 5 น้ำหนัก เกิดมาเพื่อใช้เป็น Headline
 แต่ใครจะเอาไปใช้เป็น body สั้นๆ ขนาดพอยท์เล็กๆ ในงาน
 โฆษณา หรือตัวโปรยในแมกกาซีนก็ยังไม่ไหว เพราะชุด
 สระบนและวรรณยุกต์มีระยะห่างกับพยัญชนะพอสมควร
 (ตามมาตรฐานฟอนต์ DB) เมื่อถูกใช้ในขนาดเล็ก (หรือบน
 Billboard ที่ต้องดูจากระยะไกล) จะไม่ติดกันเป็นจ้ออ่านยาก
 แบบฟอนต์ทั่วๆ ไป. จะว่าไปแล้ว DB Yord ก็เหมือน
 อวกาศยานที่ออกแบบขึ้นด้วยหลักอวกาศพลศาสตร์ล้วนๆ
 เพื่อให้มันแหวกอากาศไปได้ดี ทะยานไปได้สูง รูปลักษณ์
 จึงดูเรียบๆ ไม่ได้ปรุงแต่งให้หวือหวาอะไรมาก.

ส่วนเครื่องจะแรงแค่ไหน ไตร่ดัดไปได้สูงถึงยอด
 สมชื่อหรือเปล่า ต้องถอยออกไปลองดู !